

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő és
Kéziratokat nem adunk vissza.

Eszmék, tervek a fogarasi golgotháról.

— Husvétii tojások. Fogaras föltámasztására irányuló törekvések. —

Irta: HALMY GYULA.

Ahol nincs kalvária, golgotha, ott nem létezik föltámasztás!

A hervadó virág kelyhéből hull ki az újélet, a mag! Ott van a feltámasztás, ahol a halál! Bölcső és koporsó karöltve járnak, fölváltják, kiegészítik egymást a lét viharzó tengerén!

Fogaras hatszázötven éves golgotháján, kalváriáján járva, fölszedtük azokat az eszméket, terveket, melyek már onnan ki-ki akarnak törni, meg akarnak valósulni, egyszóval: eget kérnek, várják a feltámasztás nagy napját! Összeszedtük ezeket a husvétii, piros-tojásokat, melyek mindenikében egy-egy új élet szendereg s várja a föltámasztás dicső hajnalát!

Föltálasztjuk most ezeket a husvétii piros-tojásokat, akkor, amikor vallás és nemzetiségi különbség nélkül együtt ünnepelek: a róm. katolikus, református, unitárius, ág. hitv. evangélikus, görög katolikus, görög keleti és az izraelita. Igen, együtt ünnepelek Fogaraszvármegye népe: a magyar, román és a szász!

Nem minden évben szokott ez így történni, tehát annál magasabb, nagyobb!

Hát miért ne tudnánk mi mindig így együtt ünnepelelni mindenkor és mindenben!

Fogadnák el a görögök a mi nap-tárunkat, illetve egyesítene az állam azt, ezzel is sok tekintetben megakadályozná a széthuzást, az egyenetlenkedést, a discordiát! Különben már erre vonatkozólag tárgyalás folyik az állam s Firczák Gyula gör. kath. püspök között.

Most, amidőn Fogaraszvármegye népe így együttesen, békében ünnepelek, elmélkedjünk, meditáljunk azok felett a husvétii tojások felett, melyekben már az újélet csirái lappanganak s szinte várják azt az alkalmas időpontot, azt a Jézus Krisztusi tanokkal fölkent férfit, aki már itt van közöttünk s aki azokat idővel megfogja valósítani, fel is fogja támasztani.

A feltámasztás utján vagyunk, rohamosan haladunk előre, de az evolúció lángtengerében, izzó kohójában, az elragadtatás édes hevében, diadalmi mámorban uszik a nép, s a mikrokozmosz elveszti öntudatát és még többet akar!

Hét évvel ezelőtt irt vezetőikünkben a következőket olvassuk husvétkor, legyen: „új Olt hid, új főgimn. épület, kórház, kövezés, fogaras—brassói vasut, telefonhálózat, új főispán, aszfalt gyalogut, villamvilágítás, rendezett tanácsu város Fogaras, szőlőültetés a galaci hegyen, Olt szabályozás, dohánygyár, pénzügyigazgatóság, kir. törvényszék stb.

Ma már ezek közül az eszmék és tervek közül még csak az Olt szabályozása, a dohánygyár, a pénzügyigazgatóság és a kir. törvényszék hiányzik. A többi már meg van s áldásosan virul Fogaras utcáin.

Tehát láthatjuk ezekből is, hogy rövid hét év alatt mennyit tettünk s mily rohamosan, ugyszólván örült sebességgel rohantunk fölfelé a haladás, a progressió utján!

De lássuk röviden, hogy mik azok a tervek, amelyek Fogarast teljesen föl-

támasztanák, kiragadnák a nagypéntek golgothájából, gyászos kalváriájából. Él bennünk azonban az az erős hit és elhatározás, hogy ha a fentieket meg tudta Fogaras rövid hét év alatt valósítani, az alábbiak megvalósítására már csak felényi idő szükséges!

Ezek közül a husvétii piros tojások közül első és fő helyen állana Fogaraszváros pénzforrásának a megteremtése, föllállítása.

Igen de mi volna az a csodaszer, Aladin lámpás, ami semmiből pénzt tudna produkálni? Példa előttünk bégaszentgyörgy, ahol egy Schiller Lipót nevű községi jegyző 1884-ben valóságos krisztusi csodát művelt a pénzforrás megalapításával. Lássuk röviden, hogy is csinálták azt, amiért az illető a kormánytól arany érdemkeresztet is kapott jutalmul. Itt a példa, kövesse tehát azt Fogaras is!

A község ott ezt a pénzforrást 20 ezer korona kölcsönkép fölvett összegből alapította! Az alaptőke 1909. évig változatlanul 20000 kor. volt, azóta 3000 koronával szaporítva, ma: 23000 koronát tesz ki.

Ezen csekély tőkével 25 év óta a tiszta jövedelem 143772 kor 66 fill., tehát átlag évi 5710 kor. 90 fillért ért el, vagyis a befektetett tőke minden költség levonása után 28.5 százalékkal lett hasznosítva.

Ebből a pénzforrásból, ügykezelésből 25 év alatt kifizettek a tisztviselőknak, igazgatósági tagoknak fizetés és tiszteletdíj címén: 66462 kor. 85 fillért.

Sirolin

„Széles az érvény és a tesséklye megismerés a köhögés, vándorlás, egyéb betegségek ellen.”

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen szakszerű tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindenhol értékesen utazásokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárú-
házakban. — Az érvényességét a — hasznos.

A községi közterhek könnyítésére a tiszta jövedelemből 78135 kor. 86 fillért szálítottak a községi pénztárba és még külön 2802 kor. 44 fill. közköltséget, valamint 468 kor. 12 fill. iskolaadót is. Jótékony célokra 1100 kor. fordítottak, állami adókra 45025 kor. 29 fill. A betétek után a betevőknek kamat címén 197.182 kor. 31 fillért fizettek ki.

Megjegyzendő azonban, hogy 25 év alatt csapás is érte az intézetet, mert 36,346 kor. 3 fillér követelést nem tudott behajtani, de ezt beirta a tartalékalap terhére, amiért is az most az utolsó mérleg szerint csak 2989 kor. 29 fill.

Betét és tőkekamat 321,412 kor. 42 fill. Tiszta nyeresmény 4078 kor. 42 fill. Összesen 399,306 kor. 42 fill. Mind ezen száraz szám adatok után horribile dictu! ez a pénzforrás a község részére kétezeröttszáz kat. hold földet vásárolt és osztott fel lakóssai között megváltásra, mely földvétele a föld értékének emelkedése folytán minimálisan egymilliókétszázötvenezer korona vagyoni gyarapodást jelent, nem számítva itten a gazdasági gyarapodást, melyet a község gazdái élveztek. Ez, e pénzforrás felállítására nélkül soha létre nem jött volna.

A községi takarékpénztár ott a váltóhitel igényeit 6 százalékkal elégti ki, sőt magának a községnek 40,000 koronát hitelez folyószámlán 4 százalékkal 25 évi részlet visszafizetésre.

Nagyobb eredményt tudtak volna ezzel produkálni, ha nem az lett volna a fő principiuma, hogy a saját lakosságát minél alsóbb kamattal szolgálja ki. Kölcsön állománya jelenleg is 386 ezer kor. s ha ez után csak 1 százalé-

kal magasabb kamatot számítana, az már évenként 3860 kor. tiszta jövedelmet jelentene s a kamatláb 7 százalékkal még mindig elég mérsékelt.

A hatszázalékos kamatlábat még akkor is megtartotta az intézet, midőn az egész országban 8% alul a hitelt keresőkkel még a legnagyobb bankok sem állottak szóba és amikor magának az osztrák-magyar banknak is hat százalék volt a hivatalos kamatlába!

Ezen az alapon itt is meglehetősen oldani ezt az üdvös intézvényt, ajánljuk tehát a városi tanács s a képviselő testület figyelmébe, hogy ragadjanak meg minél előbb minden olyan fontos tényezőt, és alkalmat, mely a pótlódó csökkentésére vezet.

Ugyancsak ezzel kapcsolatosan ajánljuk a gyámpénztár felállítását Fogarasvármegye nagyobb községeinek.

A közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvény alapján kiadott rendelkezések közül kitűnik gyakorlati keresztülvihetőség szempontjából a gyámügyi ügyviteli szabályzat, amely életre kelti a gyámügy közigazgatását. A községi gyámhatóság azóta tudhatja, ismerheti hatáskörét, feladatát, ámde ha e községi gyámságot s annak minden előnyét az életben megakarjuk valósítani, nélkülözhetetlen, hogy a község megszerezze az engedélyt arra, hogy az árvák pénzét maga kezelhesse.

Most igen nagy időbe kerül, hogy a kiskorú szükségletei annak megfelelő, gyors elintézését nyerjenek. Most ha a kiskorú részére a gyám térben ruhát akar csináltatni, míg a pénzt megkapja érte, tavaszig kell várnia.

Vagy ha valaki 30—40 koronát kér az árva részére, folyamodása a jegyzőkönyvet felvevő jegyzőtől a községi gyámhatósági tanácson át az árvaszékhez kerül, hol a kellő iktatói, irattári és számvévi kezelés, feljegyzés után az árvaszék tanácsülésében intézi el a folyamodást, melynek alapján aztán a kiadó számvéviség és pénztár segítségével a fél hozzájut — nem a pénzhez, — hanem a nyugtaürlaphoz, amelyet ha az eljáróság előtt kiállít és aláírva visszaküld, a pénztár talán nem egészen egy hónap alatt postára teszi a pénzt. Mindez a sok huza-vona megszűnik s már a községi gyámhatóság elintézheti a kérvényt, sőt mindjárt át is adhatja a pénzt, ha a község gyámpénztárral bir.

Igy megkönnyebbül a helyzet a kisebb számadásoknál is, ahol a szóbeli számadásra a községi gyámhatóság nyomban megadhatja a fölmentvényt, megállapíthatja a jutalmat és átveheti a számadási maradványt.

Ilyen könnyen ellenőrizheti a haszonbéri szerződéseket s veheti át a gyámpénztárba folyó haszonbéreket.

Érdeke, sőt jogos igénye a lakósnak az, hogy a községi árvák pénze a községi érdekek javára gyümölcsözzék. Ezt pedig csak községi gyámpénztár mellett lehet elérni. Így pl. a 7 éven felüli elhagyott gyermekek gondozási költségei okozta terhen segíthet a község, ha tartalékalapjának kamat jövedelmét e célra fordíthatja, s ezzel a pótlódó emelés szükségét elhárítja.

A községi gyámpénztár egész pénzkészlete a községi takarékpénztár rendelkezésére állván, az árvapénztár ed-

T Á R C A

Megnyugvás.

— Egy ev. ref. lelkipásztorhoz. —

Ki tűzoszlopként előttünk járva
Világítasz a pusztaságba —
S szomjunk oltod, mint hús forrás vize;
Midőn megnyílik kedvesink sírja
S fájalmát a szív már alig bírja:
Vérző sebünkre balsam az Ige.
Apostol, ha szólsz: bizva bizzál,
Lelkünk örök, nincs vég a sírnál!..
És te, ki árváknak s özvegyeknek
Vigasztalást megannyiszor adál,
Csak nem találsz gyógyirt mély sebednek,
Mit vágott kétszer a sötét halál!
Imát rebegve ihletett ajkad,
A Hit malasztja nem segít rajtad?
Oh nézd, a természet midőn látja
Mint hervad el keblén szép virága,
Nagy fájalmában úgy sír, úgy zokog!
Haj! hol találna megnyugvást másban:
Halál után mert föltámadás van
„Sáron rózsája“ újra nyilni fog!

Dunavecsey.

Feltámadás.

— A „Fogaras és Vidéke“ eredeti tárcája. —

Irta: Halmy Gyula.

I.

Pető László, a fiatal pap gyönyörű beszédet mondott a husvéti isteni tiszteleten. A föltámadásról beszélt.

És a nagy eszmét oly meggyőzőleg, annyi ékesenszólással tárta fel az ájtatos hívők gyülekezete előtt, hogy mindenek érezzék szívökben a husvéti öröm lélekemelő magasztosságát. És a midőn annál a részletnél tartott, hogy az egymást szerető szívek, a kik itt a földön nem lehetnek egymáséi, majd találkozni fognak a föltámadás nagy napján ama szebb, ama boldogabb hazában: akkor az érces hangja megrezgett, suttogóvá vált, szinte látszék, hogy benső indulatokkal küzdve, csak alig tudja a szemébe szökkenő könnyeket visszafojtani. Mintha egy pár csöpp végig perdült volna férfiasan szép ábrázatán...

A templom egyik oldalán, éppen a szószékkal szemben fiatal leány ült, a ki álmatag szeméit eddig is csak néha emelte föl az ifju lelkipásztorra, most azonban még a fejét is mélyen lehajtotta és miközben a növendék-ujján lévő karika-gyűrűt forgatá, csak kebelének gyors hullámzásából lehetett

észrevenni azt, hogy reá a szent beszéd talán a legnagyobb hatással volt.

De midőn Pető a lemondás, az istenben való bizalom és megnyugvás ígét hangoztatta, akkor a lány hirtelen lehuzta ujjáról a karika gyűrűt, fölveté a fejét és a szeméiben csillámló könnyeken keresztül látni lehetett azokban nem a lemondást és a megnyugvást, hanem az istenben vetett erős bizalmát, a mely önbizalmat és nagy elhatározásokat szül.

Nem is vette le többé szeméit az ifju papról és így történt, hogy a tekintetük egyszer csak összetalálkozott.

A lány szeméinek szokatlan fénye és kifejezése a lelkipásztort mintegy bűvöletbe ejté... Becsukódtak az igehirdető ajkai, mintha a szemekre bízta volna a beszédet... Nehány pillanatig néma csönd honolt az istenházában; aztán az ifju pap hirtelen bevégzé beszédét;

— Halandók! bizzatok, reméljétek: föltámadunk!

Majd felhangzék a gyülekezet éneke:

Él a Jézus, a mi fejünk,
Keresztyének! énekeljünk
Ülvén husvét ünnepeket
Uj győzedelmi éneket!

És a gyülekezet énekéből egy csengő

digi áldásos működését a tekarékpénztári szervezet segélyével sokkal gyorsabban képes gyakorolni, sőt a pénzkezelés a községi közegek válláról a takarékpénztárra megy át.

Ebből kifolyólag, ha itt a városi pénzförrás intézménye megvalósulna, iparkodjanak a községek a gyámpénztári engedély megszerzésére. Az ezzel járó munkadíjazás többletét a község elfogja tudni viselni, ha a községi háztartás rendezések terhei megkönnyebbülésével új erőforráshoz jut.

Ezt az erőttöbbletet arra kell felhasználnia, hogy a község autonómiájának alkotó részéhez hozzájuthasson a helyi köz és jogos magánérdeket egyaránt kielégítő gyámpénztár felállításával s így ezzel is szívvél-lélekkel közre munkálkodják a városi takarékpénztár áldásos eszméjének a megvalósításában.

A jövedelemforrás felállítása Fogarasnak, a gyámpénztár pedig a megye községeinek szól, különösen azoknak, a melyek távol esnek a megye székhelyétől, Fogarastól.

Óriási szegénységünket ne nézzük már tovább összetett kezekkel, ne várjuk a sült galambot, mert a bajok szánására a hathatós gyógyszer csakis a városi közigazgatás terén található meg, ha helyre hozva a régi idők mulasztásait, a helytelen gazdálkodást, s hozzáfogunk a városi pénzförrás felállításához, mert ez legyen az első lépésünk, ha a város jövedelemforrásait tényleg szaporítani akarjuk, mert pénzzel mindent megvehetünk, anélkül természetesen ma már nem boldogulhatunk.

női hang, meg egy erőteljes férfi bariton váltak ki: a leány és a lekipásztor hangjai.

Oh, azok bizonyára összefonódtak a magasban és úgy járultak az Urnak zsámlyához...

II.

A templomból kijövet a jó nénikék alig tudtak betelni a suttogásokkal:

— Láttátok, hogy ránézett a tiszteletes ur a Piroska kisasszonyra?

— Hej csak nagyon is szereti azt a leányt!

— Milyen szép pár lenne belőlük!

— Igen ám, ha az öreg Rajcsányi el nem jegyezte volna a leányt azzal a városi urral, a ki ugyan gazdag, de bizony csak még egy napon sem lehet említeni a mi papunkkal.

— Eleget is sirt már miatta a szegény Piroska kisasszony.

— Sirt az lelke! Most a templomban is. Hanem én azt is láttam, hogy a jeggyűrűjét is lehuzta az újjáról. No én csak azt mondom, beleül még Piroska kisasszony a papné székébe.

— Bárcsak segitené oda a jó Isten! — volt az egyhangú vélemény.

III.

... Már a délutáni istentisztelet után

A városi előjáróság égise alatt álló takarékpénztár föltétlenül közérdeket szolgál úgy közgazdasági, mint kulturális tekintetben.

A személyi hitel nyújtásával egyik hathatós eszközévé válnék a közvagyonosodás, a nemzetgazdasági megerősödés egyik leghatalmasabb tényezőjének: a földtehermentesítésnek! Módot és lehetőséget nyújt, hogy a fedélnélküli hajlékot szerezzen az önvérével áztatott röngön, a módosabbaknak pedig, hogy célszerű, jó befektetésekkel gyarapítsa vagyonát.

Körütekintő óvatosság mellett, tiszta becsületes kezeléssel, kellő szakértelemmel, kellő és szigorú ellenőrzés mellett felállíthatnánk ezt a magasztos intézményt kölcsön felvett pénz mellett, mint azt a fenti község tette. Természetesen az ilyen intézmény felállításához kiváló erő, pénzügyi kapacitás volna szükséges.

Bárcsak volna bennünk anuyi lelki erő, bátorság, kitartás és erős elhatározás, hogy ezt a tervet Fogarason is megvalósíthatnók, mérföldet mutató lenne ez szegénységünk mezéjén, nyomoruságunk közepette s kiragadná ez városunkat a pótdadónövelés gyászos örvényéből: vásárvám, pénzförrás, pénzügyigazgatóság, kir. törvényszék, jőjjön el a ti országotok!

Hogyha ezeket a terveket megvalósítja, idehozza az a vátesz, teremő erő, agilis férfi, akiben mi bizunk és hiszünk rendületlenül, akkor lesz csak igazán husvét, föltámadás!

Munkálkodják tehát minden ember, minden polgár Fogarason azon, hogy ezek

mindenki tudta, hogy Zajzon doktor, a Rajcsányi Piroska vőlegénye, a ki az ünnepeket bájos jegyese körében óhajtott tölteni, a déli vonattal hirtelen visszautazott a városba.

A jobban értesültek még azt is állították, hogy a mit Piroska délelőtt lehuzott az újjáról, a jeggyűrűt is magával vitte a doktor. Mindezeket a híreket az öreg Sáránéni, a tiszteletes ur hűséges gazdasszonya koronázta be azzal a kijelentéssel, hogy a tiszteletes ur levelet kapott Piroska kisasszonytól.

Lett nagy öröm erre az asszonynének közt, de talán még örömkönnöket is sirnak vala, ha látták volna Pető Lászlót, a ki csöndes szobájában egy levélkét szorongatott a szívéhez és olvasá — századikszor talán — a drága szavakat:

„László! Én ma a templomban föltámadtam — önért.“

Csak a jó Isten látta azt és csak a jó Isten hallotta, hogy az ő földi szolgája leborul az ő színe előtt és úgy kiáltja nagy tenszóval:

— Hatalmas Isten! Uram, Jézus Krisztus, ki föltámadtál a mai napon, dicsőség a te szent nevednek!

a fenti, főséges husvét gondolatok, piros tojások minél előbb megvalósuljanak, hogy a nagypéntek gyászos golgothája ne nehezdedjék többé soha Fogarasra!

Legyen itt a közélet, a társadalom tiszta, szent, pusztítsuk el a gázt, a gyomot, mely az előre való haladásnak is utját állja! Legyen egy akol, egy pásztor: az összetartás, a béke, mert ennek a talajából fog föltámadni, újéletre kelni a teljesen átalakított, reformált, renezánsz Fogaras, az igazi husvét, a magasztos föltámadás! hogy elmondhassuk:

Föltámadás! te szent, magasztos eszme!

Nyujts hát reményt és adj vigaszt nekünk,

Hogy Fogarason nagypéntek sosem lesz,

S hogy szép tavaszra mi is ébredünk!!

Törvényhatósági bizottsági közgyűlés.

Folyó hó 5-én törvényhatósági bizottságunk a vármegyeház nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott, mely — dacára annak, hogy a tárgysorozatba mintegy 250 ügy volt fölvéve s azok le is lettek pontosan tárgyalva — a délelőtti órákban véget is ért. A közgyűlést reggel 9 órakor Széll József főispán ur mint elnök rövid beszéddel megnyitotta, üdvözlővén a közepes számban megjelent tagokat.

A tárgysorozat rendén legelőbb az 1908. évi XLVI—LVIII, és az 1909. évi I. törvények lettek bemutatva. A közgyűlés elhatározta, hogy azokat kihirdetetteknek tekinti.

A miniszteri leiratok során a vármegyei szervezési és a vármegyei közokmányokról szóló megyei szabályrendeletek lettek tárgyalva, a melyek szövegében eszközölt módosítások után azoknak kormányhatósági jóváhagyása végett a belügyminiszter urhoz leendő felterjesztése lett elhatározva.

A kavicsterítéssel bíró közutakba betorkoló utak végeinek kavicsolásáról szóló szabályrendelet a régi szövegében lett fentartva mert a kereskedelmi miniszter leirata szerint abba büntető szankció nem vehető fel.

Az új bortörvény életbe léptetésével kapcsolatosan értesíti a földmivélsügyi miniszter a törvényhatósági bizottságot, hogy az előirt bornyilvántartás vezetése alól az emgyebeli oly szőlőbirtokosokat, kik egy holdnál kisebb szőlőterülettel bírnak, felmenti. A közgyűlés a leiratot tudomásul veszi, ezzel kapcsolatban elhatározta azt is, hogy az 1907. évi V. t.-c. értelmében felállítandó hordójelző hivatal felállítását nem kívánja, illetőleg felmentést kér, mert a megye területén igen kis számban készülnek hordók; a hivatal felállítása és fentartása aránylag igen sok kiadással járna, különben is a megye a brassói mértékhiitelesítő hivatal köréhez van beosztva.

A megalakítandó borellenőrző bizottságokba a közgyűlés egyhangulag megválasztotta a Fogaras város területére alakítandó bizottságba: dr. Kontesweller Károly gyógyszerészt és dr. Schul Albert gyakorló orvost, a fogarasi járásba: Martin József és Serbán Sándor lelkészeket, a sárkányi járásba: Póperciú Jakab ny. főszolgabíró és Popp Emil ny. körjegyzőt, a törösvári járásba; Stoján János és Manoiu György földbirtokosokat, az árpási járásba: Fodor Lajos és Moldován György orvosokat.

Idegen hatóságoktól érkezett átiratok során Debrecen és Kolozsvár városoknak a „Netemere“ kezdetű pápai dekretum tárgyában, Továbbá Pest- és Bácsbodrogromgyének a tiszti nyugdíjalapok országos rendezése ügyében, Pécs városnak a tisztviselőknek a községi terhekhez való hozzájárulása, Zemplénmegyének a koalíciós pártok fuzionálása, Jásznagykunszabolnokvármegyének a törvényhatósági pótadók kivétele, ugyan-csak ennek a megyének az állatorvosi intézmények rendezése, — Pozsonyvárosnak a pornographiai sajtótermékek árulásának eltiltása, — Pestvármegyének a községi hiteligények kielégítése céljaira alapítandó pénzintézet létesítése tárgyában érkezett átiratait tudomásul venni határozta, Bácsbodrogromgyének a jegyzői szolgálat viszonyosságának megállapítása iránti megkeresését tudomásul véve, elhatározta a közgyűlés, hogy a viszonyosságot kimondja mindazon vármegyékkel szemben, melyek a mi vármegyénkkel szemben is a viszonyosságot elismerték, illetve elhatározták, Pozsony városnak a vasárnapi munkaszünet, továbbá Csanádvármegyének a kórházi alkalmazottaknak a törvényhatósági tisztviselők közé leendő felvétele tárgyában érkezett átirataira elhatározta a közgyűlés, hogy hason szellemű feliratokkal fogja azokat támogatni, illetve ugyanily értelemben felír a kormányhoz, Szeged városnak a siketnémák kötelező tanítása ügyében érkezett átiratát pártolólágot vette tudomásul.

Özv. Kraciun Jánosnének temetési járuléka kiutalása iránti felbontása el lett utasítva, hasonlóképpen a főszolgabírónak a szolgabírói hivatalok helyiségeinek fűtése tárgyában beadott kérése.

A vármegyei díjnokok szolgálati viszonyairól és a fizetésük rendezéséről szabályrendelet lett alkotva és az elkészített tervezet kormányhatósági jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz felterjesztendő.

A vármegyei árvaszékek jelentését jelzáloghitelbank kötvények beszerzése tárgyában és a közigazgatási bizottságnak az 1908. év II. félévi, a kormányhoz már előzőleg felterjesztett jelentését, nemkülönben az alispán jelentését a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzékének helyesbítése tárgyában a közgyűlés tudomásul vette. Épügy az igazoló választmány jelentését a múlt év november havában a lisszai választó kerületben, megtartott törvényhatósági bizottsági tagválasztás ügyében. A marhahajtás és szállításról, valamint a marhahajtó utak megállapítása tárgyában vármegyei szabályrendelet lett alkotva, mely az előterjesztett szövegben el lett fogadva és jóváhagyás végett a földmívelésügyi miniszterhez felterjesztendő lesz.

Dr. Neamtiu János árvaszéki ülnök és Vlaicu Miklós szolgabíró részére a hat hetet meghaladó időre szabadságidő lett engedélyezve. Dr. Fodor Lajos járási orvosnak az iránti kérése, hogy a nyugdíjalapba befizetések kötelezettsége alól felmentessék, mint nem teljesíthető a közgyűlés által el lett utasítva, mert az alapról szóló szabályrendelet másképp intézkedik. (Folytatjuk.)

H I R E K.

Lapunk t. előfizetőinek, munkatársainak és szives olvasóinak boldog husvétii ünnepeket kívánunk.

Német színészek Fogarason.

Bauer Leó német színtársasága a nagy-szebeni színiszezon befejezése után Brassóba utazik 15 előadásra és mivel ma már — hála istennek — odáig haladtunk, hogy Nagyszeben és Brassó között Fogarason át visz az út: hozzánk is kiszállottak hat napra, hat előadásra hirdetve bérletet. A hat esti előadást 5-re redukálta a vallásos kegyelet, ami sértve lett volna a nagypénteki színelőadással és így a nagyhéten hétfőn kezdődött a német színház és nagypéntek kivételével — szombaton végződött. Tekintve azt, hogy nyolc év óta nem voltak német színészek itt, nagyon szép pártolásban részesültek, ami természetes is, mert a fogarasi magyar színészek nem állanak, nem is állhatnak e nagy városok nivójához mért társulat ensembléjével szemben elsőbbségben és így a magyar és román intelligencia is sietett a művészi előadásokban gyönyörködni, annival is inkább mert Molnár Ferenc, zseniális magyar színműirónk „Doktor ur“-jával kedveskedtek a német művészek legelőször is. Előadták még az izgató detektiv darabot: Scherlok Holmest, a művészien pikáns francia: „Jozett kisasszony a feleségem“ — vigjátékot, a régebbi iskola darabjai közül a Galeottot, ezt a vérbeli spanyol drámát és szombaton este a „Szalmaözvegy“-et. Volt még délutáni előadás is.

Mindegyik darab gördülékeny, összevágó előadásban, kitűnően összeválogatott együttesbe és megfelelő alakítással került színre. Kitűnt a női szerepekben: Bellau Teréz, aki drámai hősnőt, avagy vidám kokottot egyforma tehetséggel és természetességgel játszott, Delorm Mici, aki a naiva szerepeket elragadó egyszerűséggel és természetes közvetlenséggel játszotta. A férfiak közül: Viebach Alfréd volt a közönség kedveltje, akinek művészi tehetségéhez férfiasan szép és elegáns külső, kellemes organum járul. Kitűnt még: Felda Károly, továbbá a komikus: Wele Alfréd, az ő frenetikus hatású grimaszai és természetes humorával. Természetes, hogy a kis színpad primitív ségével és szűk voltával küzdeniök kellett és ez meglátszott a hosszú felvonás közökön, ami ugyancsak próbára tette a közönség türelmét, ugyszintén a terem alacsonyága és kicsinyisége fullasztó hőséget teremtett. Sok szó fér a helyek zsufoltóságához is! Isten őrizzen ott valami katasztrófától! Hiszen a terem egész szélességben tele volt székekkel, álmodni sem lehetett egyetlen-egy utvonalról sem, nemhogy három lett volna! Vegyük most ehhez a bezárt — de különben is befelé nyíló — két oldalajtót, gyönyörű embertaposásra volt ott kilátás esetleges pánik esetén.

Dehát ilyen, szerencsére nem történt és azért csak a legkellemesebb emlékeket hagyták és vitték el Fogarásról a tehetséges német színészek.

Végül meg kell jegyeznünk a magyar színészet reputációja érdekében, hogy nem szabad ezt a társulatot a Fogarasra járó, kis vándor magyar társasághoz hasonlítani. Hasonlitsuk őket a Brassóban játszó Komjáthy társaságához, vagy csak a szebeni Szilágyi Dezsőéhez is, — nem is szorul bizonyításra, hogy játszva vinné el a pálmát a magyar társulat. Dehát Komjáthy még csak hat előadást sem játszhatna végig Fogarason deficit nélkül még akkor sem, ha nem a „Páris“, hanem a „Transsylvania“-szálló nagytermében ülne ember-ember hátán estéről-estére. Komjáthynek a primadonnái ezerhatszáz koronát kapnak havonként.

Távol áll azonban tőlünk a szándék, hogy ezzel a német társulat kitűnőségét akarnánk csorbítani. Csupán rámutatunk a helytelenségre, amikor a szebeni és brassói nivora szervezett német társaságot a magyar színészet rovására, nem az ugyanott szereplő nagy, magyar, — hanem a kis vándor csapathoz hasonlítják. Egyébiránt a hü tudósításhoz képest konstatálnunk kell, hogy a közönség estéről estére nagyon jól mulatott és sokat, nagyon sokat tapsolt. —ő.

— Április 11. Tekintettel arra, hogy a nemzeti ünnep husvét napjával egybe esik, a szokásos hálaadó isteni tiszteletet nem az nap, hanem április hó 12-én, délelőtt pont 10 órakor tartják meg a helybeli róm. kath. templomban. Az érdekeltek tájékoztatása végett közöljük, hogy nem április 11-én, hanem 12-én lesz a nemzeti ünnepre vonatkozó hálaadó istentisztelet.

— Köszönet nyilvánítás. Duka és Szentgyörgyvölgyi Széll József vármegyénk főispánja a fogarasi függetlenségi kör könyvtárát a két kötetes Petőfi album szép és értékes kiadásával gazdagította, mely ajándékért a kör választmánya jegyzőkönyvi köszönetének kifejezését határozta el s az erről szóló kivonatot küldöttség útján jutattja a nemes szívű adakozóhoz. Ugyanakkor nyújtja át a küldöttség Főispánné Ö méltóságának a vezetőség által szóbelileg már megtett köszönetén kívül a választmány jegyzőkönyvi köszönetéről szóló kivonatot azon szívesességéért, hogy a kör farsangi multságának védnökségét vállalván egyéb buzgó fáradozásai is a multság erkölcsi és anyagi nagy sikerét biztosítani kegyes volt; mert Ö méltóságának távolléte miatt ezt korábban nem tehetette.

— Schakspere egyénisége. Babits Mihály kiváló írónk, lapunk munkatársa fenti címen megjelent tárcáját mostani számunkból az aktuális jellegű közlemények kiszorították, de jövő számunkban okvetlen folytatjuk. Ugyan azért elnézését kérjük ugy jeles tollu munkatársunknak, mint a n. é. közönségnek.

— Pénzügyőrségi kinevezés. A brassói m. kir. pénzügyigazgatóság kerületében Chász Aladár az alsóvisti és Fábik György a fogarasi szakaszoknál szolgáló pénzügyőrségi vigyázók pénzügyőrségi fővigyázókká lettek előléptetve.

— Halálozás. Mint részvétellel értesülünk M o n e a Pál strézakeresora gör. kel. lelkeszt sulyos csapás érte, mert hasonlóv

NOVÁK JÁNOS
 = DIVATÁRUHÁZA. =

— A tavaszi idény összes újdonságai megérkeztek. —
 Különösen: női ruhaszövetekben, diszekben, női diszkalapokban és napernyőkben dus választék.

fia, aki a múlt év végén végezte el Selmeobányán az erdészeti akadémiát s tartalékos hadnagy, élete tavasz idején 24 éves korában hirtelen elhalt. Az ifju Monea Pál szép, életerős törekvő fiatalember volt, magasztos vágyai, tervei voltak, most külföldre akart kimenni tanulmány utra s akadémiai tanár akart lenni s így a halál temérdek reményt, vágyat eszményt seprte be vele a korai sirba. Részvételt vagyunk mi is a megtört apa iránt, akinek vesztesége, nagy, szinte pótolhatatlan, mert fiában nagy ambíciót, óriási tevékenységet temetett el. A korán elköltözött ifju rózsás álmai felett virasszon az emlékezet, remény és viszontlátás enyhítő balzsama.

— **A husvéti szünnet.** A vakáció mindig jó épen úgy, mint a pénz, de jobb volna mégis, ha az állami iskolákban nem virágyasárnaptól kezdve hnsvét utáni keddig tartana bezárólag a rekreáció, hanem nagyestörtöttől számítva 10 napig bezárólag, hogy ne kellene mindjárt az ünnepek után telt hassal elkezdniök a nebulóknak a robotos munkát, A gyermekekre, de a háziakra nézve is jobb volna így, mert tudvalevőleg az ünnep hete tisztogatással, takarítással telik el s így se ki se be úgy a férfiak, mint a gyermekek számúve vannak ugyszólván egész héten át azért a két ünnepnapért a csöndes otthonból. Ajánljuk ezt a kedvező helyzetet, mely minden tekintetben célszerűbb mint a mostani, a kultuszminiszter s a rendtartáson dolgozó tanférfiak b. figyelmébe.

— **Tűz.** F. hó 3-án reggel egynegyed 8 órakor tűz ütött ki a városliget helyiségében. Az ott lakó főlvigyzó alföldi kemencét csinált a nyári lakosztálya előtt s azt deszkatefelével lefedte, mely vigyázatlanságból fölgyuladt. A tüzet a távolból rögtön észre vette Perdy György kiváló, ügybuzgó tűzoltónk, aki rögtön kifutott a tűz színhelyére s azt neki sikerült is lokalizálnia a rendőrőrmester segítségével. A tűzből a városnak is volt némi kára, mely a 260 koronát meghaladja. Szerencse tehát, hogy Perdy észre vette s lokalizálta, mert ebből nagyobb baj is származhatott volna, amelynél segédkeztek a vasuti alkalmazottak is, akik Perdyt is megelőzték.

— **Érdekes látvány.** Ünnepek hetében a legtöbb ember számúve lévén a takarítások miatt a csöndes otthonból ödöng, jár kél az utcán, hogy agyoncsapja az unalmas időt, amikor a hivatalokban is szünetel a robotos munka. S ilyenkor összeverődnek az emberek s a zsánerkép sem szokott elmaradni. Ilyen érdekes látványos kép tárult elénk a cukrászat kirakatában, ahol az emberek 4—5-en guszthusosan lakmározta a járó-kelők fölizgatására a friss befőzött meggyel szaturált béleseken. S érdekes volt azt nézni távolról, hogy az emberek bele-bele haraptak a friss süteménybe s majd egy jó nagyot köptek minden falat után, mintha nem volna jó az, s csak azután láttuk, hogy a befőzött

meggyagokat távolították el a szájuktól. Ugy hogy ezt a látványt Pápay bácsi, aki pápai áldását szokta mindenkire rákenni, a következőkép rigmusolta meg:

Az öreg hiba,
Ha Chiba
Maggal tölti a bélest,
Kinálja meg vele a bérest,
Mert, hogy ha a bél rest,
Nem fogadja be a bélest,
S így bizony baj biz a'! . .
Csiba!! . . ."

— **Trieszti Általános Biztosító Társulat.** (Assurazioni Generali) Budapest, V. Dorottya-utca 10. Lapunk mai számának „Közgazdaság” című rovatában, közöljük a Trieszti általános biztosító társulat a legnagyobb, leggazdagabb és a legrégebb biztosítéztünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, aki e célból hozzafordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, és betöréses lopás elleni biztosításokat. Közvetit továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t. valamint baleset elleni biztosításokat az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság számára. A társulat helybeli főügyüöksége János I. Fogaras.

— **Szemétdomb.** Télen át a szemetet restégből nem vitték ki az Olt utcán át a rétre, hanem az aszfalt végével lehányták a szekérutra. Most, hogy kitavaszkodott, ott van a sok szemét, lehányott malter, mész, amit a házakról s talán a járványos szobákról lehányottak, most az mind ott diszeleg az Olt utca végén, ahol a sétáló közönség jár ki a zöldülő rétre. Már megirtuk nem egyszer, hogy az ilyen forgalmas helyre ne hordják a szemetet, de úgy lászik nem hederitenek rá. Szigorú intézkedést kérünk, mert elég ott szagolni a timárok meterségét s a vágóhidról jövő büzt. Löbbit nem kérünk. Adjanak más alkalmasabb helyet a szemét hordásra s ne az Olt-utca végét.

— **Hír a tűzoltóság köréből.** Az ideai tűzoltóbál jövedelméből fenmaradt összeget egy mentőszekrény és egy hordágy beszerzésére fordította a tűzoltóság, mely tárgyak már meg is érkeztek. Perdy György alparancsnok gondoskodása és fáradhatatlansága igazán dicséretet érdemel, annál is inkább, miután ő képviseli ugyszólván városunk tűzoltóságának lelkesedését, odaadását és szakavatottságát egy személyben.

— **Berondított aszfaltok.** A száraz, tiszta aszfaltokon nagyon furesán veszi az ki magát, de elitélendő is, hogy alig van olyan utca sarok, vagy kapuk alja — különösen a reggeli órákban, amely berondítva ne lenne. Valóban megbotránkozik az ember ezeken a rendetlen, piszkos tócsákon, melyet a beruggott alakok az éjjeli órákban követnek el. Ott van a kocsis ut, hát nem tudnak az ilyenek oda menni? Az éjjeli őrnöknek, rendőröknek megkell lesni az ilyen rondító ala-

kokat s pénzbüntetéssel sujtani mert ez úgy közrendészeti, mint közegészségügyi szempontból ártalmas, fertőző és elitélendő állapot.

— **Csecsemő hullaja a Vidombák vizében.** A brassói rendőrségnek a napokban egy lelketlen anya tettéről tettek jelentést. Már András állami utkaparó jelentette ugyanis, hogy a földvári uton a vidombáki hid mellett a Vidombák folyóban egy csecsemő fiu hulláját találta meg, a hid előtt felhalmozott faágak között. A kiszállott orvosrendőri bizottság megállapította, hogy a csecsemő körülbelül 2—3 hónapos lehetett és élve született. A hullán egy fél ing volt csak. Az ing zsinorja oly formán és oly erősen volt a nyakra szoritva, hogy ketséget kizárólag megállapítható, miszerint a gyermeket először megfojtotta a lelketlen anya s azután dobta a vízbe. A csecsemő körülbelül 4—5 nap óta feküdt a vízben. A kiszállítás folyamán kihallgatott méhkerti szülesznő bemondása alapján az utóbbi időben a méhkertben született gyermekek mind élnek és állítása szerint a gyermekben levő ing, mivel csipkés, nem román anyara, hanem inkább szászra enged következtetni. A rendőrség a lelketlen anya kipuhatólása iránt megtette a kellő intézkedéseket.

△ Mit szeretne minden holgy tudni. Elsősorban azt, hogy szepeséget hogy tarthatja meg hogy vednei meg arcát a nap és szél befolyasa ellen, hogy tavolthatja el arcáról az elesufító szeplőt, málfoltot, pattanást, mitessert es egyebb arcistiztatlanságot. Ma már nem titok, hogy mindezek legbiztosabb segitőszere a törvényesen vedett hírneves Földes-féle Margit Creme, mely par nap alatt a ráncokat kisimitja és az arcuak finom, fiatal, rozsas szint ad. Ártalmatlanságáért kezesseg Nagy tégely ára 2, kicsi 1 korona minden gyogyszertarban. Postán küldi: Göldes Kelemen gyogyszerész Arad.

*
Tudomasára hozom a n. é. közönségnek, hogy az eddigi Bobacsek és Gonda cegtől különvaiva, a vállalatot ezen tul magam vezetem. A n. é. közönség további pártfogását kerve Gonda Henrik építési vállalkozó.

*
Egy jó házból való fiu mint gyakor-nok (piccoló) a Mercur szállodába felvevünk.

*
1848 eredeti angol, francia és amerikai toalettmódeli közül a Budapesti Bazár egy évfolyamában. Előfizetési ára: negyedévre 2 korona. Ingyen mutatványszámot küld a „Budapesti Bazár” kiadóhivatala Budapest, VIII., Baross-utca 22. (Budapesti Bazár-ház.)

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosító Társulat.

(Assicurazioni Generali) f. é. március hó 18-án tartott 77-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1908. évi mérlegek. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1908. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 972.108,481 korona és 17 fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 42.331,825 korona és 78 fillére rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 19.086,145 korona 05 fillérrel 283.242,702 korona 29 fillér-

A valódi SINGER varrógépek főraktára.

Előnyös részletfizetési kedvezmény, legmesszebbmenő jótállással. Ingyen tanítás gépvarrásban, himzésben u. m.: lapos, homok, aszur, aplikáció, kongre, spanyol, smyrna stb. !!
A legkényesebb **fegyverek, varrógépek és kerékpárok** javító műhelye, vadászfelszerelési cikkek, kerékpárok és alkatrészek dus választékban.

SÁRKÖZY JÓZSEF,
puskaműves és mechanikus. (Bethlen-utca 4.)

rel emelkedett. A tüzbiztosítási ágban, beleértve a betörés- és tűkörűveg biztosítást a díjbevételek 17.570.409,609 korona biztosítási összeg után 28.866,290 korona 38 fillér volt miből 10.652,942 korona 55 fillér viszonzbiztosításra fordított, úgy hogy a tiszta díjbevételek 18.213,347 korona 83 fillérre rugott, és ez összegből 13.079,112 korona 08 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 122.098,054 korona 94 fillér. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevételek 3.577,201 korona 84 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.655,086 korona 52 fillérre rugott. Károkért a társaság 1908-ban 39.751,656 korona 71 fillért és alapítása óta 933.794,591 korona és 91 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 184.687,233 korona 43 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20.890.707 korona 37 fillérre rúgnak különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 6.300,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék mely az ideai átutalással együtt 13.017,104 korona 53 fillérre rug továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1.413,602 korona 84 fillért tesz ki. Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 323.629,347 korona 57 fillérről 346.151,371 korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 68.422,455 korona 68 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 29.099,869 korona 33 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 3.124,531 korona 51 fillér. 4. Értékpapírok 219.102,504 korona 80 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 5.613,421 korona 24 fillér. 6. Tárcá váltók 786,489 korona 29 fillér. 7. A részvényesek biztosított adóslevelei 8.820,000 korona. 8. Kézpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 11.182,099 korona 57 fillér. Összesen 346.151,371 korona 42 fillér. Ezen értékekből 68.8 millió korona magyar értékekre esik.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DAVID.

MUSCHONG BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
ÜDÍTŐ-ÉGYEDY IT

ORVOSILAG AJÁNLVA.

Fogarasi főlerakat SCHUL HENRIK cégnél.

Sz.: 515—909. közl.

Árverési hirdetés.

Fogarasvármegye fogarasi járásába kebelezett Marginen község tulajdonát képező erdő »Ocsa« nevű erdőrézében az »A« üzemsztaály I. tag, 1—5 számú osztaibaiban 155. 63 k. holdon levő, 1897—1906. évekre eső vágások megtakarított fatömege, a közgazgatási erdészeti bizottság 2676—1905. számú engedélye alapján 1909. évi április hó 29-ik napján délelőtt 9 órakor Marginen község irodájában nyilvános árverésen elfog adadni. Az erdőréz törzsenkénti kiszámításával 13600 drb lucfenyő törzset 10518 m³. faanyaggal és 34383 m³. bükk hasáb és 11344 m³. bükk dorong fára becsültetett be, amely egy tömegben fog eladatni. A 13600 drb. lucfenyő fa becsértéke 42072 K, a 34363 m³. bükk hasáb és 11344 m³. bükk dorongfa becsértéke 52673 kor. és így a kikiáltási ár 94745 kor. a melyen alul a fa anyag eladni nem fog.

Versenyzők kötelesek az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénzt készpénzben vagy hazai állampapírokban letenni. A 10% bánatpénzzel ellátott és szabályszerűen kiállított zárt írásbeli ajánlatok, amelyek az árverező bizottság elnökének kezéhez teendő le, csakis az árverés megkezdéséig, délelőtt 9 óráig fogadtatnak el. Utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek a fogarasi m. kir. járási erdőgondnokság és a fogarasi járás főszolgabirójának irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az erdő a fogarasi állomástól 23-80 kilométer távolságra fekszik s jó uttal bír.

Fogaras, 1909. március 5.

Bisztray,
főszolgabíró.

Amortizációs tisztvis. kölcsön ügyekben

díjmentes felvilágosítást nyújt

Az „O. m. I. ált. tisztviselő-egylet kolozsvári képviselősege“

Kolozsvár,

Ferencz-József-ut 7. szám alatt.

➔ Válaszbélyeg csatolandó. ➔

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

Caspari Frigyes

és Társai

Medgyes

(Nagyküllöm.)

faiskolái

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket u. m.: magonc, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pószméte és ribiszke cserjéket, málnákat, földiepret-diszocserjéket, gyümölcsfa vadonocokot, sövénynek valót, tullelű fakat, rozsakat stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

! Nyavalyatörés !

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabad. hatyru gyógyszerár által Majna Frankfurt.

K Ö H Ö G É S !

A ki saját magát vagy gyermekeit köhögés, rekedtség, torokhurut, görcs és számarhurutos köhögéstől megmenteni akarja, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlott

Kaiser-féle

mell-Caramelleket

a 3 fenyő jellel

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány.

Csomagja 20 és 40 fill.

Szelencéje 80 fillér.

Kapható: Hermann J. P., dr. Kontesveller Károly gyógyszerártaiban és F. A. Pildner Steinburg órangyalhoz címzett gyógyszerártaiban.

Találmányokat

szabadalmaztat és értékesít; védjegy- és minta-oltalom az összes államokban

Pataky Vilmos

hites szabadalmi ügyvivő

Budapest IV., Eskü-ut 3. Telefon 89-22.

Saját szabadalmi irodák a külföldön:

Berlin, Paris, Amsterdam,
W., Leipzigerstrasse 112. 58, rue Lafayette. Keizersgracht 209.

Magyar ember csak magyar ásványvizet igyék!

Magyar ásványviz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság
Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorhajell. 26 fil.
Borszéki Fökut, az ásványvizek királya 26 „
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen 26 „
Bodoki Matild, alkális savanyuviz 22 „
Baross, vesebaj ellen 18 „
Borhegyi, húgyhajtó 18 „

Boholti, üdítő viz 26 fil.
Előpataki, sárgaság ellen 20 „
Felsőrakosi Mária, légszűrő ellen 16 „
Hargitaligeti, üdítő ital 26 „
Glória, könnyen emészthető 20 „

Horgász, étvágygerjesztő 28 fil.
Káson-Salutaris 32 „
Répáti, égvényes ásványviz 24 „
Szekely-Selters, idült gyomorhajell. 22 „
Sztójka, cákorbetegség ellen 32 „

Kérdezze meg az orvosát és megtudja hogy a

természetes ásványviz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizekkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

Raktár: THIERFELD LIPÓTNÁL FOGARASON.

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal kenegeti arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcbőrét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Kréme**-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szepelő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Kréme készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire nem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Kréme mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kenegetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül **biztos és ártalmatlan** szert az arc szépitésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépitőszert a Földes-féle Margit-Kréme mely már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szeplőket májfoltokat, kiütéseket, bórátkát, miteszszert, arc- és kézvörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifju lesz s amellet a Margit-Kréme teljesen ártalmatlan.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsás és krème színben) 1 korona 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-Kréme kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész Arad.

Kapható Fogarason:
Hermann P. János, Steinburg A. Pildner, Dr. Kontesveller Károly
gyógyszerészeknél.

Értesítés!

Van szerencsénk tisztelettel értesíteni Fogaras és vidéke közönségét, hogy Fogarason, Brassói-utca 22. sz. alatt

ASZTALOS MŰHELYT

nyitottunk, ahol e szakmába vágó dolgok elkészítését vállalunk, pontosan és jutányos árak mellett.

Javítások elfogadtatnak.

Becses pártfogásukat kérve maradtunk kiváló

tisztelettel:

Urban Testvérek,
asztalosok.

Tisztelettel értesitem Fogaras vármegye és város t. közönségét, hogy **Fogarason**, az államvasutak felé vezető illényi uton egy

ÉPÜLET- és TŰZIFAKERESKEDÉST

nyitottam.

Csakis jó áru, mérsékelt árak és figyelmes !!! kiszolgálás. !!!

Szíves támogatást kérek!

DOMÁNY ARTUR,
fakereskedő.

Figyelem! Sok értéketlen utazatot szoktak ajánlani.

Kérjünk mindenütt határozottan
GLOBINT Fritz Schulz jun., R. T-61.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz - kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 90 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Keil-féle legfinomabb cipő krém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

Járos I. cégnél Fogaras.

Brassó: Lang és Theil.

Szent-Agotha: Gunne Testv.

Nagy-Szeben: Misselbacher I. B.

Ujegyház: Buchholzer György.

Nádpatak gyógyfürdő.

Jod-, kén- és sóforrással megáldott fürdőhelye.

Pótolja: Lipik-, Hall- és Csisz vizét. Reuma, köszvény, Ichias bántalmaknál utólérhetetlen gyogyeredményü. Női betegségek, verszegénység és idegességnél kiváló gyógyhatásu. Idény: május közepétől — szeptember elejéig.

Egy órai kocsit a pályaudvartól (Nagyköküllő vármegye)

Erdők, árnyékos sétányok, modern lakások, zene előszótálya ellátás. Elő- és utóidényben tetemes arengedmény a szobárákból. Vasuti állomása: **Alsószombatfalva**, hol minden alkalommal kocsik kaphatók.

Posta helyben.

Prospektust bérmentve küld és mindennemű felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgál:

A fürdőkezelőség.

Tízévi szaktudás!

Kitüntetve

GUST RICHÁRD
fogtechnikus Brassóból.

Ajánkozik mindennemű fogtechnikai munkák készítésére modern és pontos kivitelben.

Berlin 1907.

Fogarason minden csütörtökön 9-5-ig a Páris-szállodában.

!! Szabott árak !!

Kotta újdonságok.

Kaphatók: **Thierfeld Dávid** könyv-, papir- és zeneműkereskedésében.

	K. fill.	K. fill.	
Fráter Lóránd, 100 dal zongorára, énekre —	3.—	Báلكirálynő, magyar szöveggel — — —	3.—
" " 3 magyar népdal — —	2.—	Varázskeringő, I—II. füzet, egyveleg á 3.—	6.—
" " 100 szál gyertya, 100 itce bor —	2.—	" teljes operett — — —	6.—
Tatárjárás, egyveleg I—II. füzet — á 3.—	6.—	" — — — — —	2.40
" Keringők — — — — —	2.40	A Modern Betyár — — — — —	1.80
" Indulók — — — — —	2.40	Csibikém, kuplé — — — — —	1.80
Dollárkirálynő, egyveleg I—II. füzet á 3.—	6.—	Esti dal — — — — —	1.80
Dollárkeringő — — — — —	2.40	Vera Violetta, Operette 1 felvonásban —	3.—
Dollárkirálynő, Ringbrein dal — — — — —	1.80	120 magyar dal album, írta Huber Sándor	3.—
Csók király, 1 füzet — — — — —	3.—		

Ugyszintén nagy választék mindenféle klasszikus kottákban, számonként 24 fillér. Nagy választék a GERŐ-féle zeneműtárban
I szám ára 20 fillér.

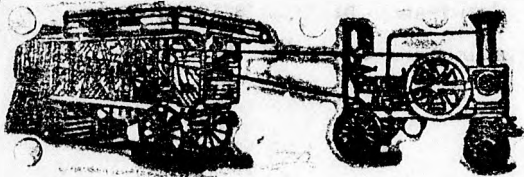
Számtalan első díjakkal és díszlevelekkel
kitüntetve.

KALMÁR ÉS ENGEL

MOTOR- ÉS GÉPGYÁRA

BUDAPEST, V., Lipót-körút 22.

Ajánlja egy cséplőgépet, mint malomüzemre leg-
egyszerűbb benzínmotorjait, benzínkomobiljait
valamint szivógázmotorjait, melyek V., Lipót-
körút 22. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás
!! kitűnő cséplésért !! Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok egyenletes járása és bámu-
latos egyszerű szerkezetük folytán bármely
legjáratlanabb ember által is azonnal köny-
nyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen! — Olcsó árak részletfizetésre!

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-
féle Antinicotin-cigarettafüvegyek fadobozban.

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!
Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát
tartalmaz.

Hirdetések jutányos árban felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

PÉNZ

KÖLCSÖNT

kieszköziünk 1800 K évi fizetéstől kezdve köztisztviselőknek és katonatisz-
teknek a legtöbb esetben kezes nélkül, kötelezvényre 10—30 éves tör-
lesztésre 6—6¼% kamatra. Régi tartozásokat előnyösen konvertálunk. Min-
den köztisztviselő tegyen hozzánk kérdést a szükségelt kölcsön tárgyában,
mert vállalatunk a legnagyobb bankokkal állván összeköttetésben, módunk-
ban áll az egyáltalán elérhető legnagyobb összegű kölcsönt a legelőnyösebb
feltételek mellett kieszközölni.

Levélbeli kérdésközlésnél okvetlen megírandó a kölcsöntkérő neve, állása,
lakhelye, kora, szolgálati ideje, fizetése, fizetését terhelő tartozások összege és hogy
van-e biztosítási kötvénye. Ezek közlése után mi díjtalanul részletes felvilágosítás-
sal szolgálunk. Előleges költséget nem kérünk, a közvetítési díj pedig a kölcsön
felvétele után fizetendő.

Váltókölcsönt magánosoknak, tárcachitelt nagyobb kereskedőknek,
vállalkozóknak stb. továbbá kölcsönt biztosítási kötvényre, sorajegyekre,
értékpapírokra, katonai házassági óvadéokra, vidéki takarékpénztárak és ban-
kok részvényeire egy nap alatt legelőnyösebben folyósíthatunk. Kérdéskö-
zléshez válaszbélyeg csatolandó.

Gerő Testvérek,

törv. sz. bej. hitelvállalata: Budapest, VIII. Rákóczi-ut 57. sz.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-Gyár

== Brassóban. ==

Fogarasra kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedésében.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.